

Las Latweefchu draugs.

1839. 23 Merz.

12ta lappa.

Pee pestitaja kappā.

1.

Tad nahwes meegā Tu nu dussi kappā,
Tu warrens, kam par rohtu assins irr,
Kas dsihwes par dsihwibū tik daudseem tappa,
Un mirstoht daudseem nahwes zeltu schēir.
Ak! dussi, rauts no wissahm mohkahn,
No Lew uskrähwe zilwei
Ar neschehligahm rohkahn!
Tu dussu pelnisi.

2.

Bet draugi, juhs schai deenā ozgis greeschat
Ar man us semimes tautas buhschanu.
"Rahds zilwels! skatteet!" un tad paſchi
speeſchat,
Kas wairak swehtiht spehjis zilweku.
Un tad us paſauli lai ſkattam,
Ar ko ta winnam atmakfa.
Jo ſirdi ſahpes mattam,
Jo ſirds pateiziga.

3.

Kas dewe jaunam Nazaretes teefā
To augstu prahtha debbes gaſchibū,
Ka Deewu fehwu fauz, ka mihtoht meeſā
Jau debbesis fauz fauw walſtibū,
Un atjeħds: labbeem, fauneem jauka
Spihd Weena Deewa faulite,
Zaur raſſu weenā laukā
Spirgħt dadſis, puikkite.

4.

"Lai behrni tam, kas tahdu prahtha rahda,
,,Lai effam pilnigi, ka pilnigs pats
,,Winfch irr!" Lai debbesis prahtha ſlahda
Eelfch semmes tahrpeem, kas, lai brahlu azs
Gan nereds, few aismirstoht, preefu
Teem brahleem wairo, zif ween spehj;
Luhds arr' par eenaidneku,
Kluffinam labbu fehs.

5.

Juhs nabbadisini, svehtigi juhs effat,
Un svehtigi, kas lehnā prahtha zeſch,
Kas ſkaidrā ſirdi meer' un preeku neſſat
Teem brahleem arri, kas juhs niſt un
ſpeesch.
Ak effat drohſchi, lihgħmi! alga
Jums glabbata iau debbesis;
Drihs raiſiħts kluhs no walga
Gars, graustiñiſch fagruħihs!

6.

Tahs semmes fahls, tahs semmes gaſfma
tohpas,
Nakts spihdekkis, weens grauds, kas speh-
ħa eet;
Eelfch jums irr gaſfma, ap jums gaſfma
tohpas;
Eelfch jums irr ſelts, to brahleem aiss-
dohdeet.
Nemittaj'tees! Uswarretaseem,
Zelfch ſchauriñiſch! Zauri jaſpeeſchahs
Teem debbes ſtaigatajsem,
Un mas to atroħdahs!

7.

Lai mahzidams, pats pirmais wiſch nominne
Lohs ehrſchekus, kas tam mirstoht puſchkoja
Wehl galwinu. Ak galwina, tew pinne
No rohsehm frohni winna miħliba.
Aismeegi! tawu ehrſcheku frohni
Ar swaigħtu froħna glixtum
Deewi pahrmihis driħs, par lohni
Lew muhscham uſliktu!

8.

Jo Deewam laipnibā, paſlaufiſchana
Teem eng'leem liħbs, irr winna zeptaris
Tahs sveħtas miħleſtibas ſchelloschana,
Ar ko few muhsu naſtas uſkrahwiſ.

Get pasaul's trohksai klussä garrâ,
Kaut leels irr winna nöpelnumis;
Lä faule swaigsnau barrâ
Irr Deewa atspihdums.

9.

Woi mohku nasiu taisnee tam uskrahwe? —
Nè! Preesterreem winsch bisa reebshana,
Kas gaidija pehz raksteem, bet nokahwe
Atnahkuschu, fo nihdeht nihdeja.
Schohs leekulus winsch kaunâ likke,
Tapehz us bahrgu sohdus rauts,
No Deewa tulkeem tikke
Las taisnais kautin kauts.

10.

Woi deewsgan nikni, dshwojoh, naw moh-
zichts
Las, kam firsnia pahrpluhbe, mihlejoh!
Las sarrisch, kas no wehtrahm semmê
lohzichts;
Las ahrste, kas erwainohs, dseedejoh!
"Ak kaut schis bikkereis noeetu!
Laws prahs lai noteek! jo tu, Tehws,
Man dewis to peeletu.
Kà tu gribb, ne kà es!" —

11.

To bikkerei winsch dseer ar klussu prahsu,
Un kaut nu nahwes mohkas trihzeht trih,

Ißbailés luhds: "Woi, Tehws, tu man at-
stahtu!"
Ar kaun' un apfmeeklu irr noslohdshits,
Jau wissu gruhtaks flohgs uskritte:
No draug' un mahtes nahwe schkîr,
Ko, kamehr scheitan mitte,
Un mirstoht, mihles' s irr;

12.

Tad us tahm gohda weetahm pazell azgis,
Ko kaunadarritajam sohlija:
"Kungs, peeminn' mannis, tawâ walsti
nahjis!"
"Schodeen armannim debbess walstibâ
Wehl buhst!" "Tehws, eeksch tawahm roh-
kahn
Pawehlu sawu dweheli!"
"Las peepildihts!" Pehz mohkahn
Winsch aismerg' preezigi.

13.

Woi tam ween matsafim ar assarinahm?
Nè! Dshwofim, kà winsch irr dshwojis.
Eemihlesim to ween, kas mihl bij winnam,
Atmettisim, fo winsch irr atmettis.
Uswarreht taunumu ar labbu,
Atreebtees tikai mihlibâ,
Kà winsch pee krusta stabbu,
Ta muhsu tizziba!

B - t.

Zilweks un faule.

Lihdsiba.

Sem, Noas dehls, stahweja kahdâ deenâ, galwu augstî pazehlis us augschu,
un skattijahs brihnodamees us fauli, it kà d'sillâs dohmâs buhdams. Kà peegahje
scham tehws Noä un fazzijsa winnu: "Kam raugees tik zeeti us faules? mihi-
kais dehls! Ko tur mekle?" — Atbild winnam Sems: "Es apskattu scho leelu
deggoschu debbes lohdi, fo tas Kungs ar tahdu brihnischligu spohschunu is-
gehrbis un püschldjis. Brihnuns nudeen! Pee debbes augsta welwa schi staiga
sawu eerahditu apshmetu zekku, un raug', kahdâ d'sillumâ mehs appaksch winnas
essam, kà neezini masi, ar wissahm aufahm un leelein laukeem un mescheem un
ar pascheem juhras wilneem! tad nu man tâ prahâ schahwahs un es wehledams
wehleju sawâ firdi; Kaut jelle Deews, tas Kungs, buhtu zilwetu tahdu
raddijis, tik leelu un jauku, kà fauli!" — Tehws Noä scham atbild: "Mans
dehls! ne tihko pehz tahdahm leerahm, kas tew naw dohtas; kaut tahs tew dohtu
pehz tawas firds wehlechanas, tad tu paspehletu un saudetu sawu labbaku leetu
un buhfchanu, un pats wehl d'sillaki pagrintu!" — "Kà tas warretu tâ buht?
tehhtiht!" — kà fazzijsa nu dehls. "Woi ne buhtu paaugstinafchong icthin par
gohdu, faulei luhdsi buht?" —

Mu qdarrija tehws Noä sawu mutti un fazzijsa: "apdohma jes, dehls, fo
tu runnas; tu jau tad leelaks buhen pahr muhsu augstu kalnu Ararat; — teesham

leelaks un dauds dauds leelaks pahr wissu muhsu semmes lohdu, ns fo dsihwojam! Woi schkeeti, ar to labbaks buht un pateesi peeaugt sawâ wehrtibâ? — Ne kâ! Taggad tu warri staigaht pehz sawu prahcu, kur un kâ ween tew gribbahs un patihk, bet faulei lihdsi buhdams, tew jau buhtu japaleek weenu mehr un weenadi ween us to zellu, kas tew nolikts un opshmehts, un ne par puttekli grohsitees un paschkeebtees ne pa labbu, ne pa kreisu rohku. Woi tas tew patiktu? Zilweks kahds taggad esfi, warri galwu pazehlis augschup skattitees us fauli, bet schi ne spehj wiss semmê skattitees us tewi, neba wehl us augschu raudsicht, un to aessit un pefault, kas winnu raddijis. — Jebchu deesgan leela, wiiana comehr staiga kâ weentulle pee debbes, ne fo mihledama, ne fo labbu gaidoht un zerrejoh. Laikam ir winnai usees tahda deena, kur isdissihs, kâ eljes fwazze, un kur par weltu gaidihs winnas lehfschanu pee debbes. Bet tu, mans dehls, tu noliksi, zilweks buhdams, sawu nihzigu meefas buhdu, kas tew schè semmes wirsi peetur un tè waijaga un derr; un tad apfkaidrohts, un pagohdinahts un paangstinahts us muhschigu dsihwibu stigasi un buhfi pahrafs pahr wissahm faulehm. — Woi tad nu wehl gribbi sawu buhschanu mainht ar faules dabbu un buhschanu? — "Af, tehws mihlais!" tà nu fazzijs jaunais Sems — "nu gan prohtu, ka aplam esmu runnajis, gluschi aplam, un man irrkauns par sawu grehzigu firds wehleschanu; peedohd', tehtiht! muhscham wairs ne runnafschu tik besprahtigi, ned's wairs zeenischju tahdas dohmas sawâ firdi, ar fo wainoht Deewa darbus, kas wissas leetas labbi darrijis." — Un to fazzijs jauneklis, it smaggi nophschotees. —

K. S. — 3.

T a s n a b b a g a P e t e r i s.

Ahrpuss' masa pilfatina Wahzsemme stahweja kapfehta ar itt finukku muhri apkahre, un ar sawahm pukkhem, kohkeem un likku almineem un krusteem isskat-tijahs kâ itt jauka meera weetina. — Weenâ wakkarâ, kâd paalabban mehnness itt spohschi spihdeja un tohs klussus kappus un melnus frustus itt kâ apsfudraboja, gaddijahs weenam kaxxa pulsam tè gaxram eet. Wissi zitti jau bij gaxrom gah-juschi, bet weens saldats dsiikkas dohmâs maggeniht apstahjahs. Pahrdohmaja klussâ prahta, ka jau ne sinnoht, kur winnam raks kappu un zif drihs. — Peh-digi eegahje kapfehta, gribbedams, mehnness gaishumâ tohs rafstus wirs teem kru-steem lassicht. Brihtinu tè staigajis, tam likkahs itt kâ weens zilweks zeltohs no jau-na ne fenn aismesta kappa. Luwaki peegahjis, tas eraudsija sehnu, kas teesham wehl kapfehtai ne peederreja. Sehns ahtri gribbeja aiseet, bet saldats tam ne lahwe, winnu waizadams: "Ko tu schè starp mirruscheem darri?" — "Af Deews! Ne darrrait man fo launu! es juus wissu gribbu stahstiht!" tà atbildeja tas sehns ar drebbedamu balfi. — Saldats tam teize: "Ne bihstees! Es esmu tà pat zilweks, kâ tu. Bet fo tu schè mekle?" — "Af! schè schinni kappâ duss manna weeniga mahsa, kas man-ni itt lohti mihleja. Preeksch aston deenahm winna nomirre, un manni pomette wee-nu paschu. Af! es nabbags behrns! Kas nu pahr man gahdahs!" — Tà waimana-ja tas nabbadsinsch; un affaras tam birre no waiga. Bet saldats to mihligi luhdse, tam sawu likteni issstahstiht, un sehus, zaur winna laipnibu eedrohschinahs, tà stah-

stija: "Mans wahrds irr: Peteris. Tehws bija gohdigs dischleris sché pilfatinâ, un jau preefsch fesch gaddeem, pehz ilgas wahrgschanas, nomirre, un mahti, mahsu un manni pamette gruhtâs behdâs un truhkumâ. Es to laik 8 gaddus biju wezs, un wehl ne sinnaju, zif man bes tehwa buhschoht ja zeefsch, kaut gan man lohti winna schehl bija. — Mahte un mahsa nu strahdaja bes mittefchanas, few un man usturru pelniht; jo es wehl mas warreju palihdseht. Redseet, pee mannas labbas rohfas truhkst diwi pirksti, un ta es ne fo ne warru strahdaht. Pehdigi mahsa manni mahzija wehrpt, un es lohti pahr to preezajohs; nu arr' kahdu kappeiku warreju pelniht. — Ta mehs nu klussibâ dsihwojam, un tas mihtais Dabbes- tehws mums ar ween schehligi tik dauds dewe, ka baddu ne zeekam, kaut gan schinnis pehdigôs gaddôs, kur wiss irr palizzis lohti dahrgs, gruhti nahzahs maiseti nopolniht. Bet preefsch pahri ned-dekahm pilfatâ ugguns-grehks bija. Leesmas muhsu buhdinai ar ween nahze tuwaki. Ak tawas breefmas! — Par laimi ugguns tappe dsehsts. Manna mahte, no tahm isbailehm, palikke plimma, un pehz kahdahm deenahm nomirre. Mahsa sohlija nu pahr manni nabbago bahreni gahdah, bet — sché arri winna duff, — ta mihta mahsa!" — Peteris wairs ne warreja stahstiht, jo assaras tam birre aumalam no waiga. Pehz brihtina atkal eefahze: "Winna apsirge ar plimmaahm wahitim; gan es kohpu, zif svehju; gan mihtu Deewu luhdsu, mahsu wehl ne nemt nohst. Wiss welti! Jau peezas deenas, kamehr winna sché gult. Es, arri plimms buhdams, to ne warreju pawaddiht. Scho deen' esmu druzin labbas, un sché atnahju, gribbedams winnas kappu ar scho krohniti puschoht. Sché nu duff wissi, kas manni mihleja: tehws, mahte un mahsa, — un es, ar to wahju rohku, ween esmu atlizzis. Ak, kur nu palischu!" — Ar scheem wahrdeem tas mettehs raudadams us to kappu. Gohdigam saldatam, kas karrâ bij eeraddees, nahwei drohschi pretti eet, sam sché birre assaras no waiga. Winsch to nelaimigu behrnu zehle no semmes augscham, fazzidams: "Effi meerâ! tu ne effi pa wissam atstahs: Deews pahr tewi gahdahs. Winsch, kas tohs jaunus krauklus barro, arr' tewis ne aismirfis. Man irr mahjâ wezs plimms tehws; es gribbeju to usturreht, bet tas Kungs, kas muhsu zellus nospreesch, to zittadi gribbeja. Man irr karrâ ja-eet, un tehws ja-atstahj. Bet tas Kungs buhs winna pa-lihgs. — Nahz! eesim us pilfatu." — Tee nu gahje abbi; un gohdigs saldats nehme kohreeli tanni nammâ, kur tas nabbags Peters dsihwoja, un kas itt turrigam wihrat peederreja. — Ohtrà rihtâ, gaifminat austohst, dewehs tas pulks atkal us zellu. Saldats, pirms aissgahje, iswilke no mazzina sudraba rubli, dewe to Peteram, un apkampe to ar assarahm, fazzidams: "Ta irr wissa manna nabbadsiba; gan irr mas, bet Deews to masumu fwehtihs; paleez' ween us winna zelleem, un zerre us winnu!" — Un teescham tas Kungs to masumu fwohtija; jo tee namma laudis, zaar ta gohdiga saldata preefschischi pasfubbinati, gahdaja jo prohjam pahr to nabbagu bahreni. — Redseet, ka jauki irr, kad arr' karrâ-wihrs eeksch karrâ faru firdi ne apzeetina prett tuwaka behdahm, bet brahku-mihlestibu sinn paglabbah; un — "Ro juhs weenam no teem wissmasakeem darrijufchi, to juhs man esheet darrijufchi!"

G. R...s.

Brihw driskeht. No juhmallas-gubbernemuutu augstas waldischanas pusses:

Dr. C. E. Mapiersky.